

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa M. J.
przeciwko Z. spółce akcyjnej w W.
o ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym 9 lutego 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek wniosku powódki o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego
X.Y. od rozpoznania skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 27 czerwca 2018 r., sygn. akt VI ACa 1908/16,

oddala wniosek.

UZASADNIENIE

Powódka M. J. reprezentowana przez adwokata R. G. wnioskiem datowanym na 13 stycznia 2020 r. wniosła o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego X.Y., w sprawie ze skargi kasacyjnej od wyroku Sadu Apelacyjnego w Warszawie z 27 czerwca 2018 r., wydanym w sprawie o ochronę dóbr osobistych, z powództwa M. J. przeciwko Z. spółce akcyjnej w W..

Powódka wskazała, że zgodnie z art. 49 § 1 k.p.c. niezależnie od przyczyn wymienionych w at. 48 k.p.c. sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, iż mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie. Skarżąca podniosła, że jej pełnomocnik pozostaje z sędzią Sądu Najwyższego X.Y. w osobistym konflikcie, na co miały wskazywać załączone do wniosku publikacje: wydruk „L.” z portalu F. oraz wydruk postu pełnomocnika powódki z portalu T.

Zdaniem powódki, tego rodzaju konflikt pomiędzy sędzią Sądu Najwyższego X.Y. i pełnomocnikiem powódki nie gwarantuje bezstronności sędziego podczas rozstrzygania sprawy oraz może wpływać na kierunek dokonywanych rozstrzygnięć. Z tego powodu sędzia Sądu Najwyższego X.Y. nie powinien uczestniczyć w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego X.Y. podlegał oddaleniu.

Instytucja wyłączenia sędziego została uregulowana w przepisach art. 48 i nast. k.p.c. Zgodnie z art. 49 k.p.c., sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie, lub też, jeśli zachodzą przesłanki o których mowa w art. 48 k.p.c. stanowiące o wyłączeniu sędziego z mocy ustawy. Odnosząc się do argumentacji, jaka legła u podstaw wniosku pozwanej, przypomnieć należy, że wyłączenie sędziego na wniosek strony nie nastąpi, gdy strona poweźmie jakiegokolwiek wątpliwości co do bezstronności sędziego rozpoznającego sprawę, ale dopiero wówczas, gdy ujawnią się uzasadnione wątpliwości co do bezstronności sędziego (art. 49 k.p.c.). Należy bowiem pamiętać, że instytucja wyłączenia nie tylko wzmacnia zasadę bezstronności i niezawisłości, ale również pozbawia sędziego prawa rozpoznania przydzielonej mu sprawy i wydania w niej orzeczenia (zob. postanowienie SN z 21 kwietnia 2004 r., III CO 2/04, OSNC 2004, nr 12, poz. 207). Dlatego wnoszący o wyłączenie sędziego powinien uprawdopodobnić wystąpienie takich okoliczności, które obiektywnie mogą rzutować na bezstronność i niezawisłość sędziowską. Niewystarczające jest prezentowanie subiektywnych odczuć wnioskodawcy, nieopartych na okolicznościach sprawy. W orzecznictwie przyjmuje się, że stwarzające w ustawodawstwie zwykłym warunki do realizacji konstytucyjnych zasad wymiaru sprawiedliwości przez bezstronny i niezawisły sąd orzekający, kodeks postępowania cywilnego wymaga wskazania i konkretyzacji przyczyn sprawiających, że działalność sędziego nie spełnia wymagań konstytucyjnych (postanowienie SN z 26 czerwca 2003 r., III CZ 52/03). Tymczasem składając wniosek o wyłączenie sędziego, powódka ograniczyła się do sformułowania

ogólnikowych zarzutów, nie wskazując jakiegokolwiek argumentu, który wprost odnosiłby się do niniejszego postępowania, a którego istnienie uprawdopodobniałoby wątpliwości co do bezstronności sędziego. Powódka ograniczyła się w istocie do przedstawienia internetowych publikacji jej pełnomocnika, które dotyczyły sędziego. Wątpliwości skarżącej nie zostały jednak w żaden sposób rozwinięte, nie są poparte jakąkolwiek pragmatyczną argumentacją ani dowodami. W efekcie można je postrzegać jako pomówienia i niczym niepotwierdzone twierdzenia. Uznanie, że niepochlebne publikacje w mediach społecznościowych publikowane przez pełnomocnika powódki, stanowią przyczynę wyłączenia sędziego od rozpoznawania sprawy mogłoby doprowadzić do absurdałnej sytuacji, w której to sama strona (lub jej pełnomocnik) doprowadza do wyłączenia od rozpoznawania sprawy któregośkolwiek sędziego.

Powyższe pozostaje w zgodzie z efektywnością postępowania cywilnego rozumianej jako godzącej postulat wydania sprawiedliwego orzeczenia w warunkach poszanowania gwarancji procesowych stron z postulatem rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (art. 45 ust. 1 Konstytucji oraz art. 6 § 1 k.p.c.). Wymaga to podejmowania przez sąd działań zapobiegających celowej obstrukcji procesowej i zapewniających właściwy przebieg postępowania, respektujący zasadę równouprawnienia stron, zgodnie z którą przepisy prawa procesowego normujące prawa i obowiązki stron mają w sposób jednakowy, zapewniający sprawiedliwe i równe warunki prowadzenia sporu, gwarantować obu stronom rzeczywistą i jednakową możliwość uzyskania ochrony prawnej (postanowienie SN z 16 czerwca 2016 r., V CSK 649/15, OSNC 2017, nr 3, poz. 37). Konkludując należy stwierdzić, że powódka ograniczyła się jedynie do podania własnej oceny sprawy, co należy uznać za niewystarczające.

